

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՎՈՂ ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հետազոտության թեման՝ Տարբերակված ուսուցումը որպես ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտների առաջադիմության բարձրացման միջոց

Հետազոտող ուսուցիչ՝

Անահիտ Ավագյան

անուն, ազգանուն

Զանֆիդայի Է. Դաշտոյանի անվան միջնակարգ դպրոց
դպրոց

Մենթոր ուսուցիչ՝

Նարինե Վասիլյան

անուն, ազգանուն

Բովանդակություն

- Ներածություն/նախաբան
- Համատեքստ և գրականության ակնարկ
- Հետազոտության ընթացք և տվյալների հավաքագրում
 - Տվյալների մշակում և վերլուծություն
 - Ամփոփում/եզրակացություն/
 - Գրականության ցանկ

Նախաբան

Պահանջիր մարդուց այն, ինչ կարող է անել
Լ. Տոլստոյ

Յուրաքանչյուր ուսուցչի գործունեություն միտված է կերտել արժանապատիվ քաղաքացի, օժտված ազգային և համամարդկային արժեքներով: Մեր դասավանդած դասարաններում տարբեր ընդունակությունների, տարբեր խառնվածքների աշակերտներ կան, որոնց մի մասը ունեն ուսումնական դժվարություններ: Նրանք սովորում են իրենց հնարավորություններից ցածր առաջադիմությամբ և տարիների ընթացում կուտակում են չյուրացված նյութի մեծ չափաբաժին, որը և խանգարում է հետագա ուսումնառության գրոծընթացին: Այսօր կա հասարակական պետական պահանջ սովորեցնել բոլորին և ապահովել յուրաքանչյուրի կրթական նպատակների կատարումը: Անհրաժեշտ է ապահովել ներկա կրթական համակարգում տարբեր կրթական կարիքներ ունեցող աշակերտների ուսումնառությունը, հասանելի դարձնելով յուրաքանչյուր դաս բոլոր սովորողների համար, ընդունելով, որ ցանկացած երեխա ունակ է առաջադիմելու և հնարավորություն տալ յուրաքանչյուրին առաջադիմելու իր ներուժի չափով: Անառարկելի է, որ երեխաները տարբեր են իրենց մտածելակերպով, ունեցած գիտելիքներով, հոգեբանական առանձնահատկություններով, գործունեության ձևեր բերած եղանակներով, նախասիրություններով և ընդունակություններով: Սակայն սա չի նշանակում, որ երեխաների մի մասը կարող է սովորել, մյուսները՝ ոչ: Հանրակրթությունը նպատակ չի հետապնդում, որ նրանք բոլորը գիտնականներ դառնան, սակայն բոլոր կարող են յուրացնել մարդկության իբրև ուսումնական նյութ ձևակերպած փորձը: Երբ ուսումնական նյութի ուսուցումը կազմակերպվում է բոլորի համար նույն ձևով և նույն միջոցներով, ապա արդյունքում ոչ բավարար մակարդակով յուրացումը պայմանավորված է սովորողի անհատական առանձնահատկություններով: Մեր խնդիրն է աշակերտներից յուրաքանչյուրին տալ հնարավորություններ ուսումնական գործընթացում օգտագործել իր յուրահատկությունները:

Հաշվի առնելով վերը նշվածները և տարիների ձորձը որոշեցինք ստուգել արդյո՞ք հնարավոր է տարբերակված ուսուցմամբ բարձրացնել աշակերտների ուսումնառության արդյունավետությունը հնարավորություն տալով նրանցից յուրաքանչյուրին:

Գրականության ակնարկ

Որպեսզի ուսումը արդյունավետ լինի, կարևորը ոչ թե այն է, ինչ երեխաները սովորում են, այլ այն, թե ինչպես են նրանք սովորում, և սա այն բանն է, որ մանկավարժները պետք է հաշվի առնեն իրենց երեխաների ուսումնական միջավայրը պլանավորելիս:

Արդյունավետ ուսուցում կազմակերպելու , կրթության բովանդակությունը մատուցելու և կրթության նպատակներն իրականացնելու համար անհրաժեշտ են որոշակի մեթոդներ , հնարներ և ձևեր:Մեթոդների ընտրությունը և կիրառությունն ինքնապատակ լինել չի կարող:Այն կապված է բազմաթիվ խնդիրների և նպատակների հետ, որոնք իրական լուծում կարող են ստանալ միայն հատուկ պլանավորված և կազմակերպված ուսումնական գործընթացի միջոցով:

Սակայն մեթոդի ընտրությամբ և ռազմավարությամբ չի լուծվում ուսումնառության արդյունավետության ապահովման խնդիրը:Ուսուցիչներին մտահոգում է այդ հարցը , թե ինչպես կիրառել այդ գործիքները, դասի որ ձևաչափը, որ մոդելը կօգնի հասնել դրան:Յուրաքանչյուր ուսուցիչ , ելնելով իր փորձառությունից, գտնում է մի քանի ռազմավարություն ,համապատասխանեցնելով դրանք իր առարկային և իր աշակերտներին , տալիս այս հարցերի լուծումը:Սակայն այդ ամենի մեջ անփոփոխ է մնում մոտիվացիան, շահագրգռվածությունը, որը Ջեֆ Փեթթին որակում է որպես **արդյունավետ ուսումնառության նախապայման:(Petty 2009 էջ 44)**

Ռուս մեծ գրող Տոլստոյն ասում էր. << Պահանջիր մարդուց այն , ինչ կարող է անել>> Այո, անմտություն է մարդուց պահանջել այն, ինչ չի կարող անել կամ այդ պահին ի վիճակի չէ անելու; Երբ սովորողի առջև դրվում են մեծ խնդիրներ հաղթահարելու համար, և նա վստահ չէ, որ դա կարող է անել, առաջանում է հիասթափություն և անվստահություն իր ուժերինկատմամբ, և սովորողը հետզհետե կորցնում է սովորելու ցանկությունը: Որպեսզի աշակերտը հավատա իր ուժերին և ցանկություն ունենա սովորելու, պետք է նրան այնպիսի առաջադրանքներ տրվեն, որպեսզի պահպանեն ուսման ծարավը:(Журавлева,2006,էջ 291)Հայտնի հոգեբան Դ. Քարնեզինն(<<Ինչպես ձեռք բերել բարեկամներ>>1991) ասում էրհնարավոր չէ մարդուն անել տալ մի բան իր կամքին հակառակ : Աշակերտին պետք է համոզել, որ նա կարող է դա անել, որպեսզի կարողանանք հասնել արդյունքի:Այսպիսի հնարավորություն տալիս է տարբերակված ուսուցումը:

Իսկ ի՞նչ է տարբերակված ուսուցումը :Դա ուսուցչի կողմից միևնույն բովանդակությունը մատուցելիս տարբեր ռազմականությունների և բազմաստիճան առաջադրանքների կիրառումն է հաշվի առնելով յուրանքնաչյուր աշակերտի կարողությունների մակարդակը: Տարբերակման միջոցով ուսուցիչը կարող է ուսումնասիրել և գնահատել սովորողների կարծիքներն ու դժվարությունները. բացահայտել նրանց խնդիրները, ուժեղ և թույլ կողմերը , հետաքրքրությունները որոնք կարող են օգնել ուսումնառության բարձրացմանը: Այսինքն, տարբերակումն ու գնահատում փոխկապակցված գործընթացներ են : Գնահատմամբ ուսուցիչը համեմատում է աշակերտի նախնական և ուսումնառությունից հետո ձեռք բերած գիտելիքի առաջընթացի մասին: Այնուամենայնիվ, բոլոր աշակերտները յուրօրինակ են, և նրանց կարիքները բխում են տարբեր պատճառներից, ինչպես օրինակ կարող է նրանց միջև լինել կրթական տարբերություն : Աշակերտները տարբեր դպրոցներ են հաճախել հիմնական, կամ բացակայել են կամ տարբեր աստիճանի ուշադրություն են դարձրել դասարանային և տնային աշխատանքներին:(Լիզ Բիլզը և Վալ Բրուկս,գլուխ 6)

Հաջորդ տարբերությունը կարող է լինել հոգեբանական:Ընդհանրապես ընդունված է աշակերտներին պիտակավորել <<ուժեղ>>, <<թույլ>>, <<բարձր>>, <<ցածր>>, <<միջին>> ընդունակություններ ունցող տերմիններով: Բայց այս բնութագրումները վիճակելի են, քանի որ մարդն իր մեջ կրում է բազմաթիվ կարողություններ, և դրանք դրսևորում են տարբեր իրավրճակներում տարբեր կերպով :Ինչպես օրինակ յուր . մարդն իր մեջ կրում է ազնվություն, նախանձ , չարություն , բարություն և այլն:Կախվածնրանցից,թե ինչ իրավիճակներում է մարդը ձևավորվել , զարգանում են դրան համապատասխան որակներ:Եթե ընտանիքը , միջավայրը նպաստել է չարության, թերարժեքության ,նախանձության ձևավորմանը , մարդը դառնում է դրանց կրողը , և այն դրական հատկանիշները ,որ կան նրա մեջ ,են մշակում:Եվ հակառակը:Այսինքն յուր մարդ ունի որոշակի ընդունակությունների և նրա ձևավորման , զարգացման ընթացքում ազդող գործոնները ընտանիքը ,դպրոցը, միջավայրը կարող են նրա ունակությունները զարգացնել կամ ընդհակառակը թուլացնել :Ուղեղի սովորելու ունակությունը զարգանում է սովորելու ընթացքում , և աշակերտին տրվող բնութագրումները շատ

հարաբերական են և կարող են հոգեբանական ճնշում գործել սովորողի վրա :Այդ պատճառով ավելի ընդունելի է սովյալ պահին հաջող ուսումնառության արձանագրած սովորողին բնութագրող <<որպես բարձր առաջադիմություն ունեցող>> աշակերտ: Շատ կարևոր է նաև հաշվի առնել ուսումնառության ոճի տարբերությունները:Դրանք տարբեր հեղինակների կողմից տարբեր կերպ են ընկալվել:Այնուամենայնիվ, երկու հիմնական տարբերակումներն արվում են ամբողջական և վերլուծական, ինչպես նաև խոսքային և պատկերային մտածողություն ունեցող անձանց միջև Ռայդինգ և Ռիմա 1991:Սա նշանակում է, որ ամբողջական մտածողություն ունեցող , սովորողները նյութը ընկալում են նրա մասին ընդհանուր պատկերացում կազմելով , իսկ վերլուծական մտածողություն ունեցողները մանրամասների ավելի մեծ պատկերի համատեքստում դիտարկելով :Խոսքային մտածողության կրողները նյութը ավելի լավ ընկալում են լսելով , մինչդեռ պատկերային մտածողության կրողները նկարներով , գծապատկերներով :Սովորողների միջև կարող են լինել նաև սոցիալական , մշակութային և գենդերային :Ուսուցիչը պետք է հաշվի առնի այս տարբերությունները իր աշխատաքը ճիշտ կազմակերպելու համար:ԵՎ վերջապես սովորողը կարող է հատուկ պայմաններ պահանջող կրթական կարիքներ ունենալ :Այսպիսի աշակերտներին առաջարկվում են անհաստականացված կրթական ծրագրեր : Ուսումնասիրելով վերը նշված տարբերությունները ուսուցիչը ամեն ջանք պետք է գործադրի որը սովորողներին հնարավորություն տրվի աշխատի և առաջընթաց ապահովելու իրենց հնարավորություններին համապատասխան :Պոտք է նպատակ դնել բոլոր աշակերտներին հասկանալի դարձնել բուն գիտելիքը , հմտություններն ու հասկացությունները: Պիտիկարողանալ հասնել նրան , որ աշակերտների մեծ մասը յուրացնի լրացուցիչ նյութը, իսկ որոշ աշակերտների համար հասանելի լինեն խորացված գաղափարներն ու հմտությունները:Այս իմաստով տարբերակումը կարելի է դիտարկել դասի բովանդակության, գործընթացների և արդյունքների համատեքստում: Օրինակ տարբերակում ըստ առաջադրանքների,երբ աշակերտները օգտագործում են նույն ռեսուրսներ, սակայն կատարում են տարբեր առաջադրանքներ :Կարող են ռեսուրսները տարբեր լինել, իսկ

աշակերտները կատարեննման առաջադրանքներ:

Տարբերակում կարող է լինել նաև ըստ ժամանակի նույն առաջադրանքի համար տալով կատարման տարբեր ժամանակահատվածներն ըստ օժանդակության, երբ սովորողներին կարող է տրամադրվել օժանդակություն :Դա կարող է լինել դասի սկզբում , ժամանակ առ ժամանակ, որոշ դեպքերում էլ ամբողջ դասի ընթացքում ձեր օգնականների աշակերտների կողմից:Կարելի է տարբերակել նաև ըստ արդյունքների երբ նույն առաջադրանքն է տրվում ,բայց դրանք բաց են և տարբեր արդյունքների հնարավորություն են տալիս:

Տարբերակման նպատակն է տարբեր դասավանդման ոճերի կիրառումը՝ ապահովելու, որ աշակերտները կարողանան սովորել տարբեր ձևերով , բայց նույն կամ համանման արդյունքներով:Տարբերակումը նպատակ ունի խթանել ստեղծագործությունը՝ օգնելու աշակերտին ավելի ուժեղ կապեր հաստատել, հասկանալ հարաբերությունները և աբելի ինտուիտիվ կերպով հասկանալ հասկացությունները:

Տարբերակումը կարող է նաև փոխել , թե ինչպես է դասասենյակը կազմակերպվում:Աշակերտները կարող են բաժանվել խմբերի կամ առանձնանալ , եթե նրանք ընտրեն միայնակ աշխատել:

Տարբերակված ուսուցման առավելություններն են՝

- Տարբերակումն կարող է արդյունավետ լինել ինչպես բարձրահասակ աշակերտների, այնպես էլ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար:
- Երեխաների ընտրանքը ապահովելը նշանակում է , որ նրանք ավելի շատ պատասխանատվություն են ստանձնում իրենք սովորելու համար:
- Ուսման մեջ ներգրավվածությունը ձգտում է ավելի ուժեղ լինել, քանի որ այն վերաբերում է երեխաներին, որպես աճի հավասար հնարավորություններ ունեցող անհատներ:

Տարբերակված դասավանդումը ունի նաև իր սահմանափակումները՝

- Տարբերակված ուսուցումը պահանջում է ավելի շատ դասի պլանավորման ժամանակ ուսուցիչների համար, որոնք արդեն իսկ կարող են ժամանակի մեջ ամրացնել:
- Այն կարող է պահանջել ավելի շատ ռեսուրսներ դպրոցի համար:

- ◆ Շատ դպրոցներ չունեն մասնագիտական զարգացման ռեսուրսներ, ֆակուլտետիպատշաճ կերպով պատրաստելու համար:

Հաշվի առնելով այս ամենը՝ այնուամենայնիվ պետք է նշել, որ տարբերակված ուսուցումը կիրառելը ուսուցչի համար բավականին ծանր և աշխատատար աշխատանք է :Այս դեպքում յուրաքանչյուր աշակերտի կարիքների հայտնաբերումը, ուսումնասիրումը , դասի պլանավորումը մեծ ջանք ու ժամանակ է պահանջում:Ավելացնենք նաև ,որ ըստ Կ . Ա. Ժուժկովայի (<<Տարբերակումը դասավանդման գործընթացում>>)' տարբերակված ուսուցում կազմակերպելիս ավելի մեծ ուշադրություն պետք է դարձնել ցածր առաջադիմություն ունեցողներին:

Այսպիսով, տարբերակված ուսուցումը հնարավորություն է տալիս մոտիվացնել(ըստ Ջեֆ Փեթթիի որակման՝ <<արդյունավետ ուսումնառության նախապայման >> է. Petty, 2009, pp 44), հետաքրքրություն առաջացնել ցածր առաջադիմություն ունեցող սովորողներին , որը շատ կարևոր է, և դասարանում ոչ մեկը չի մնում առանց առաջադրանքի:Նրանցից յուրաքանչյուրը հնարավորություն է ունենում իր մակարդակին համապատասխան առաջադրանք ստանալու և այդպիսով ապահովելու իր կարիքները՝ ուսումնական պրոցեսն էլ ավելի հետաքրքիր և արդյունավետ դարձնելու համար:

Գործնական համատեքստ

Հետազոտությունը կատարել էմ Արմավիրի մարզի Ջանֆիդայի Է. Դաշտոյանի անվան միջնակարգ դպրոցի 6-րդ դասարանում, որտեղ սովորում են 20 աշակերտ: Այստեղ սովորում են առաջադիմության տարբեր մակարդակներ ունեցող աշակերտներ: Ելնելով առարկայի առանձնահատկություններից հաճախ են կազմակերպվում քննարկումներ, վերլուծություններ և ցածր առաջադիմություն ունեցողները ցանկալի ակտիվություն չեն ցուցաբերում: Այս հետազոտական աշխատանքը նպատակ ունի տարբերակված ուսումնառության միջոցով առաջադիմության տարբեր մակարդակներ ունեցող աշակերտների առաջադիմության արդյունավետությունը բարձրացնելու:

Առաջին դասը՝ «Տիգրան Մեծի տերությունը» անցկացվեց համագործակցային մեթոդով: «Տիգրան Մեծ» բառով կազմակերպեց մտազրոհ և պարզ դարձավ, որ աշակերտները ունեն որոշակի գիտելիքներ: Համառոտ դասախոսությունից հետո դասարանը բաժանվեց 5 հոգանոց 4 խմբի, տրվեցին հանձնարարականներ.

1-ին խումբ - ներկայացնել հայկական աշխարհակալության սահմանները:

2-րդ խումբ - ներկայացնել հայկական բանակի կազմի և Տիգրան Մեծի շինարարական գործնեությունը:

3-րդ խումբ - նկարագրել Տիգրանակերտ մայրաքաղաքը:

4-րդ խումբ - ներկայացնել Տիգրան Մեծին ժամանակակիցների գնահատմամբ:

Որոշ ժամանակ պատրաստվելուց հետո աշակերտները ներկայացրեցին իրենց աշխատանքները: Թեև դասը ամբողջությամբ ներկայացվեց, սակայն խմբերում կաին պասիվ աշակերտներ: Արդյունքում չապահովվեց բոլոր աշակերտների մասնակցությունը:

Երկրորդ դաս՝ Թեմա- Հայաստանը Հռոմի դեմ պատերազմի տարիներին:

Այս դասին որոշեցի անցկացնել տարբերակված ուսուցում: Աշխատեցինք փոքր խմբերով (գույգերով): Առաջնային նպատակը հայոց պատմության այդ կարևոր ժամանակահատվածի իմացությունն էր և դրանից բխող հայրենասիրության և արժեքային համակարգի ձևավորումը: Առաջադրանքները տրվեցին ըստ կարողությունների:

ա մակարդակ - կազմել ժամանակագրական աղյուսակ և բացատրել հասկացությունները

բ մակարդակ - m-աձև աղյուսակի միջոցով վեր հանել հայ-հռոմեական պատերազմի պատճառները, ընթացքը և հետևանքները:

գ մակարդակ - T-աձև աղյուսակի միջոցով համեմատել Տիգրան Մածի և Միհրդատ Պոնտացու կերպարները:

Աշակերտների ուշադրությունը հրավիրել Քա առաջին դարի քաղաքական բարդ իրավիճակի և լուծումների վրա:

Դասապլան

Ուսուցիչ՝ Անահիտ Ավագյան

Առարկա՝ Հայոց պատմություն

Դասարան - 6-րդ

Թեմա	Հայաստանը Հռոմի դեմ պատերազմի տարիներին
Օգտագործվող նյութեր	<i>Դասագիրք, քարտեզներ, նկարներ, ՏՀՏ գործիքներ</i>
Հիմնական հասկացությունները	<i>Հայ-հռոմեական հակամարտությունը, Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերը, Արտաշատի պայմանագիրը</i>
Դասի նպատակը	<ul style="list-style-type: none">◆ <i>Իմանա պատերազմի ժամանակագրությունը, առիթը և խոշոր ճակատամարտերը</i>◆ <i>ներկայացնի Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերի ընթացքը</i>◆ <i>վերլուծի Արտաշատի պայմանագրի պատմական նշանակությունը</i>◆ <i>արժևորի Տիգրան Մեծի ռազմական և քաղաքական գործչի գուծունեությունը</i>◆ <i>սովորողի մոտ դաստիարակել հայրենասիրություն, ազգային արժանապատվություն</i>◆ <i>կարևորի ազգային հիմնախնդիրներում իր դերակատարումը</i>
Վերջնարդյունքները	<ul style="list-style-type: none">◆ <i>կկարողանա ներկայացնել Հռոմի Արևելյան քաղաքականությունը և հայ-հռոմեական հակամարտության պատճառները</i>◆ <i>նկարագրել Տիգրանակերտի և Արածանիի ճակատամարտերը</i>◆ <i>համեմատել Տիգրան Մեծ և Միհրատ Պոնտացի քաղաքական գործիչներին</i>◆ <i>վերլուծել Արտաշատի պայմանագրի պատմական նշանակությունը</i>◆ <i>ձևավորի ազգային զինուժի նկատմամբ հպարտության և արժանապատվության զգացումներ</i>◆ <i>արժևորի Տիգրան Մեծի հայոց պետականությունը անձնական շահերից գերադասելու վարքագիծը</i>

Գործողություններ(Ժամ/տևողություն)	Պլանավորած ՈւԳ նազմավարություններ	Առանցքային հարցեր Հիմնական ստուգումներ (հանձնարարության վերջնարդյունքը նպաստում է դասի նպատակին)
5 րոպե	«Մտազրոհ» - գրատախտակին գրել «հայոց աշխարհակալություն» բառը և գրի առնել այն ամենը ինչ կառաջարկեն աշակերտները	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ինչպես սկսվեց հայ-հռոմեական պատերազմը ինչ դեպքեր էին նախորդել դրան: 2. Որո՞նք էին Տիգրանակերտի պարտության և Արածանիի հաղթանակի պատճառները 3. Ինչու՞ կնքվեց Արտաշատի պայմանագիրը 4. Ո՞րն է Տիգրան Մեծի պատմական դերը հայոց պետականության պահպանման գործում
25 րոպե	<p>Համառոտ դասախոսությունից հետո դասարանին առաջարկվեց զույգերով աշխատանք: Տրվեցին տարբերակված առաջադրանքները ըստ աշակերտների կարողությունների</p> <p>ա մակարդակ - կազմել ժամանակագրական աղյուսակ և բացատրել հասկացությունները</p> <p>բ մակարդակ - m-աձև աղյուսակի միջոցով վեր հանել հայ-հռոմեական պատերազմի պատճառները, ընթացքը և հետևանքները:</p> <p>գ մակարդակ - T-աձև աղյուսակի միջոցով համեմատել</p>	

	Տիգրան Մածի և Միհրդատ Պոնտացու կերպարները:	
15 րոպե	Դասն ամփոփվում է m-աձև, T-աձև աղյուսակներով և հետևյալ հարցերով 1. Ինչու՞մ է արտահայտվում Տիգրան Մեծի հայրենասիրությունը: 2. Ի՞նչ կաներ Տիգրան Մեծը մեր օրերում:	
Գնահատում	Ձևավորող գնահատում	
Տնային հանձնարարություն	Կազմել ժամանակագրական աղյուսակ և հավաքել լրացուցիչ տեղեկություններ Տիգրան Մեծի մասին	

ԴԱՍԻ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁԻ ՁևԱԹՈՒՂԹ

Ջանֆիդայի Է. Դաշտոյանի անվան միջնակարգ դպրոցի ուսուցիչ Անահիտ Ավագյան

Դասի թեման - Հայաստանը Հռոմի դեմ պատերազմի տարիներին

Ինչը լավ ստացվեց

Աշակերտները լիովին ընդգրկված էին դասին: Բանավոր ներկայացման ժամանակ մեծ ակտիվություն ցուցաբերեցին: Դասի ընթացքում օգտագործվեցին մի քանի գծագիր աղյուսակ: Խմբի յուրաքանչյուր անդամ զբաղված էր իր առանձնահատկությունները հաշվի առնված տարբերակված առաջադրանքով: Խմբում գույգերը օգնում էին միմյանց:

Ինչը անակնկալի բերեց ինձ

Դժգոհություններ եղան գույգերը կազմելու ժամանակ:

Ինչը պլանավորվածի պես չստացվեց

Դասը չտեղավորվեց ժամանակի մեջ:

Ինչը կփոխեի

Կաշխատեմ տեղավորվել ժամանակի մեջ և կիրառել միավորային գնահատում աշակերտներին ոգևորելու համար:

Ի՞նչ ստացան աշակերտները դասից

Աշակերտները հասկացան որ հայ ժողովուրդը գոյապայքար է մղել իր ողջ պատմության ընթացքում և որ Տիգրան Մեծի նման պետական գործիչներն են պահպանել ու մեզ հասցրել մեր հայրենիքը:

Հասա՞ր դրոշմ վերջադրություններին: Ինչպե՞ս դա իմացա:

Ամփոփելով խմբերի աշխատանքը իմացա, որ աշակերտները ըստ իրենց ընդունակությունների ընկալման կատարել էին իրենց առջև դրված խնդիրները:

Ի՞նչն էր այսօր իմ ուշադրության կենտրոնում: Դա աշխատե՞ց :

Տարբերակված ուսուցման միջոցով բարձրացնել աշակերտների առաջադիմությունը: Կարծում եմ հասա նպատակիս: Մովորողների ուշադրությունը ավելի կենտրոնացավ, նկատվեց ոգևորություն քանի որ բոլորն ունեին համապատասխան աշխատանք և ուժեղներն էլ չէին ձանձրանում ունենալով ավելի բարդ առաջադրանքներ:

Եզրահանգում

Ելնելով գրականության, հետազոտության խնդիրների և ընթացքում կատարված դիտարկումների վերլուծություններից եկել ենք հետևյալ եզրահանգումների:

Ելնելով Փեթթիի աշխատության <<պասիվ և ակտիվ սովորողներ>> հատվածից, շատ սովորողներ , հատկապես թույլ աշակերտները, անկեղծորեն հավատացած են, որ սովորելու համար նրանք ընդամենը պետք է հաճախեն դատերի և քիչ է թե շատ պարտաճանաչ կատարեն առաջադրանքները ,իսկ ընդհանուր առմամբ , տարբերակված հարցադրումների շնորհիվ յուրաքանչյուր սովորող ունենում է իրեն հասանելի , իր առանձնահատկությունները հաշվի առնված տարբերակված առաջադրանք: Արդյունքում աշակերտը չի վախենում գույգում կամ խմբում սխալվելուց, կարողանում իր սխալների ուղղումը կատարել ընկերների պատասխաններից ելնելով:

- ◆ Զույգերով կամ խմբային աշխատանքի դեպքում, սովորողը ավելի ինքնավստահ է դառնում :
- ◆ Խմբում կամ գույգում յուրաքանչյուր աշակերտ պատասխանատու է դառնում մյուսի համար, փորձում է օգնել ընկերոջը ընկալելու նյութը, խրախուսում նյութի ներկայացման ժամանակ:
- ◆ Աշակերտը ավելի ուշադիր է , քանի որ յուրաքանչյուրը ունի համապատասխան առաջադրանք , բարձր առաջադիմության աշակերտները էլ չեն ձանձրանում, քանի որ ունեն վերլուծելու և քննարկման համար նախատեսված առաջադրանքներ:
- ◆ Տարբերակված ուսուցման միջոցով հնարավոր է դառնում բարձրացնել աշակերտների առաջադիմությունը:
- ◆ Հիմք ընդունելով հետազոտական դասերի արդյունքները, համոզվեցինք ,որ որքան էլ տարբերակված ուսուցման միջոցով բարձրացավ սովորողների առաջադիմությունը, այնուամենայնիվ, կարծում ենք, որ տարբեր դասարաններում , տարբեր առարկաների, ուսուցիչների տարբեր մոտեցման արդյունքում, հնարավոր է արդյունավետության ցուցանիշների տարբերություն:

Անհատների միջև տարբերություններն ազդում են նրանց ուսումնառության վրա, ինչպես նաև որոշ մոտեցումներ, որոնք ի պատասխան այս տարբերությունների՝ օգտագործվում են ուսուցիչների կողմից: Անհատական տարբերություններին արձագանքելն, ըստ երևույթին, ուսուցչական դերի ամենաբարդ ոլորտներից է և լուրջ վերաբերմունքի պարագայում մարտահրավերների տեղիք է տալու ձեր ողջ կարիերայի ընթացքում: (Լիզ Բիլզ և Վալ Բրուկս , գլուխ 6 <<Տարբերակման կիրառման ուսումնառության խթանման համար>>:

Գրականության ցանկ

1. Petty, G. Teaching today. 4 ed, London , 2009. CH 5 Motivation 44-64
2. Լիզ Բիլրզը և Վալ Բրուկսը <<Preparing to Teach in Secondary Schools A STUDENTTEACHER'S GUIDE TO PROFESSIONAL ISSUES IN SECONDARY EDUCATION>> 6
<<Using differentiation to support learning>>:
3. Ս.Խաչատրյան , Կամուրջներ պատերի փոխարեն, Անտարես , Երևան , 2014թ:
4. Ս. Խաչատրյան, Ուսուցման արդյունավետ հնարներ, Երևան, Ֆրիդրիխ Էբերտի մանադրամ, Հայաստան ,2020:
5. Собина Т. А. <<Индивидуальная образовательная траектория-образовательная программа ученика>> Сборник научно-методических и инструктивных материалов:
6. Методика А.Г.Ривина. Способ организации парной работы в школе.
7. Джефф П етти <<Современное обучение>>:
8. Դեյլ Քարնեգի <<Ինչպես ձեռք բերել բարեկամներ...>>
9. Կ. Ա.Ժուժկովա , <<Տարբերակումը մաթեմատիկայի դասավանդման գործընթացում>>:

